

בס"ד. ש"פ שמיני, פ' החדוש, כ"ה אדר-שני, מבה"ח ניסן, ה'תשי"ט
(הנחה בלתי מוגה)

החדוש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה¹. ואיתא במדרש² משבחר הקב"ה בעולמו קבע בו ראשי חדשים ושנים, וכשבחר ביעקב ובניו קבע בו ראש חודש של גאולה. ומסיים שם, משל למלך שהוציא את בנו מבית האסורין אמר עשו אותו יום טוב כו' שבו יצא בני כו' מעול ברזל לחיים כו' כך הוציא הקב"ה לישראל מבית האסורין כו' מעול ברזל לעול תורה כו' לכך קבע להם שמחה כו'. והנה, הענין דמשבחר הקב"ה בעולמו כו' ומשבחר ביעקב ובניו כו', נתבאר בכמה מקומות. אמנם, סיום דברי המדרש שהוציא הקב"ה לישראל מבית האסורין כו' מעול ברזל לעול תורה כו' לכך קבע להם שמחה, צריך להבין ענינו. והענין בזה, דהנה, החדוש הזה גו' קאי על זמן יצי"מ, וזהו אומרו במדרש שהוציא הקב"ה לישראל מעול ברזל לעול תורה, כי יצי"מ שייך למ"ת, שהרי בהתחלת מ"ת כתיב: אנכי הוי' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים, וכן גבי יצי"מ כתיב: בהוציאך את העם ממצרים תעבדון את האלקים על ההר הזה, והיינו שיצי"מ ומ"ת קשורים זה בזה, והרי ענין הקישור בתורה הוא באופן שב' הענינים הם ענין אחד. והנה, מ"ש תעבדון את האלקים, שקאי על מ"ת, הוא כללות ענין עבודת הוי', והרי עבודת הוי' צריכה להיות בשמחה, כמ"ש: עבדת את הוי' אלקיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל, וזהו אומרו במדרש לכך קבע להם שמחה, כי, היציאה ממצרים, שהוא אותו הענין דמ"ת, עבודת הוי', צריכה להיות בשמחה דוקא. וע"פ הידוע בפירוש הכתוב עבדת גו' בשמחה ובטוב לבב מרוב כל, שרוב כל קאי על כל עניני ההשתלשלות, והעבודה בשמחה היא למעלה מבחי' רוב כל, יש לומר, שמעלת העבודה בשמחה לגבי רוב כל

תער"ב). של"ה מט, א. שפן, א. תניא פכ"ו.
וראה רמב"ם סוף הל' לולב. רבינו יונה
ברכות רפ"ה.
(6) ראה תו"א וארא נו, ב ואילך. תצוה
פא, ב ואילך.

(1) בא יב, ב.
(2) שמור"ר פט"ו, יא.
(3) יתרו כ, ב. ואתחנן ה, ו.
(4) שמות ג, יב.
(5) תבוא כח, מז. וכפירוש האריז"ל —
שער רוח הקודש (י, ב) — בהוצאת ירושלים,

היא בדוגמת המעלה דמשבחר ביעקב ובניו (עבודה בשמחה) לגבי משבחר הקב"ה בעולמו (רוב כל).

ב) ויש לבאר ענין זה שהעבודה צריכה להיות בשמחה דוקא בפרטיות יותר⁷. ובהקדים, שיסוד ושרש העבודה הו"ע היראה דוקא⁸, והיינו, דעם היות שגדלה מעלת האהבה, דלית פולחנא כפולחנא דרחימותא⁹, מ"מ, יסוד העבודה הו"ע היראה דוקא, שזהו כללות ענין העבודה, מלשון עבודת עבד, שהו"ע היראה וקבלת עול דוקא. וכמו שרואים שכאשר חסר היראה, הנה גם כאשר עובד עבודתו באהבה, מ"מ, כשמפסיק מעבודתו אזי אפשר שיפול בהוללות וליצנות ואהבה זרה, וטעם הדבר הוא, דכיון שאהבה ענינה קירוב, הרי נרגש בזה מציאותו, ובפרט כאשר עבודתו היא במדריגות נעלות, הרי זה נותן מקום להכרת ערך עצמו שעיי"ז מתגדל ישותו ומציאותו, ולכן שייך שיפול אח"כ באהבה זרה, כי עבודתו לא פעלה עליו למעט ישותו ומציאותו, ואדרבה כו', ולכן הנה יסוד העבודה הו"ע היראה דוקא. וכן הוא סדר העבודה בכל יום ויום, שהתחלת העבודה היא באמירת מודה אני, הודו להוי', וידוע שהוד הוא ענף הגבורה, בחי' יראה. אמנם, כל זה הוא רק יסוד העבודה, אבל העבודה עצמה צריכה להיות בשמחה, והיינו, לפי שענין העבודה הוא כמארוז¹⁰ איזו היא עבודה שבלב זו תפלה, דתפלה ענינה חיבור האדם העובד עם האלקות, דתפלה הוא מלשון התופל כלי חרס¹¹, סולם מוצב ארצה וראשו מגיע השמימה¹², ובכדי שיהי' חיבור האדם עם אלקות הרי זה ע"י האהבה דוקא, קו הקירוב והגילוי, וענין זה הוא בשמחה דוקא. וכמו שהוא בכללות העבודה, כמו"כ הוא גם בכל פרטי העבודה בג' הקוין דתורה עבודה וגמ"ח, שצריכים להיות בשמחה. וכמארוז¹³ אין עומדין להתפלל לא מתוך עצבות ולא מתוך עצלות כו' אלא מתוך שמחה, שזהו בקו העבודה, דתפלות כנגד תמידין תקנום¹⁴. וכן גם בתורה,

7) בהבא לקמן — ראה ד"ה החודש

עזרית (סה"מ עזרית ס"ע קלד ואילך). וראה

גם ד"ה הנ"ל באוה"ב בא ע' רסה ואילך. ד"ה

מה יפית תרצ"ט (סה"מ תרצ"ט ע' 157 ואילך).

תש"ט (סה"מ תש"ט ע' 76 ואילך). ד"ה

החודש תשי"ד (תו"מ חי"א ע' 163 ואילך).

8) ראה תניא רפמ"א. קונטרס העבודה

פ"ב.

9) ראה זח"ב נה, ב. זח"ג רסז, א. לקו"ת

שלח מב, ג. וראה קונטרס העבודה פ"א. פ"ג

ואילך.

10) תענית ב, א.

11) תו"א ר"פ תרומה. וראה ד"ה מה

יפית תש"ט פ"ד ובהערת כ"ק אדמו"ר

שליט"א (סה"מ תש"ט ע' 79).

12) ויצא כח, יב. זהר ח"א רסז, ב. ח"ג

שו, ב. תקו"ז תמ"ה (פג, א).

13) ברכות לא, א.

14) ברכות כו, א"ב.

כמארז"ל¹⁵ שאין שכינה שורה כו' אלא מתוך דבר שמחה, ומסיים שם, וכן לדבר הלכה. וכן גם בקו דגמ"ח, שהיא כללות המצוות¹⁶, כתיב¹⁷ ולא ירע לבבך בתתך לו. וכמשנ"ת בארוכה במאמרים דתחלת השנה¹⁸ הכרח ענין השמחה. וענין זה מובן גם ע"פ הידוע שתכלית העבודה היא לעשות לו ית' דירה בתחתונים¹⁹, והרי ענין הדירה הוא התגלות העצמות²⁰, ובכדי שיהי' הגילוי הרי זה ע"י השמחה דוקא. ועד"מ באדם שבשעת השמחה מתגלים לא רק כחותיו הגלויים, אלא גם כחות הנעלמים ועד לכחות העצמיים, ועד"ז גם בנוגע להמשכה מלמעלה, שע"י השמחה מתגלים כחות הגלויים, כחות הנעלמים וכחות העצמיים ולמעלה יותר עד גילוי העצמות, שהו"ע הדירה. אמנם, פעולת השמחה להיות דירה בתחתונים היא רק כאשר השמחה היא בעבודת הוי', והיינו לפי שעצם ענין הדירה נעשה ע"י העבודה דנש"י בקיום התומ"צ, הן מצד העבודה עצמה שהו"ע קיום התומ"צ, והן מצד האדם העובד דהיינו נש"י, ששניהם מגיעים (ירין אָן²¹) בהעצמות, וכמארז"ל²² ע"פ²³ עם המלך במלאכתו ישבו שם, במי נמלך בנשמותיהם של צדיקים, אלא שהגילוי מזה נעשה ע"י השמחה.

ג) **וביאור** הענין²⁴, דהנה איתא בזהר²⁵ שכללות ענין התומ"צ הוא לאתקנא רזא דשמי', והיינו, שישנם ז' השמות שאינן נמחקין, וישנו בחי' רזא דשמי' שהוא שם הוי', וענין התומ"צ הוא לאתקנא רזא דשמי'. והענין בזה, דהנה, ז' השמות שאינן נמחקין הם בהכלים דע"ס, והו"ע החיות שיש בהכלים עצמם מלבד האורות המתלבשים בהם, שלכן אמרו וכד אנת תסתלק מינייהו אשתארו כולהו שמהן כגופא בלא נשמתא²⁶, היינו, שגם כאשר מסתלק האור המתלבש בהם מ"מ אשתארו, לפי שיש להם חיות עצמי מלבד האור המתלבש בהם, וכידוע ששרש הכלים הוא מהרשימו, וז' השמות הן כחות ואורות מהרשימו, שזהו חיות הכלים

-
15) שבת ל, ב.	22) רות רבה פ"ב, ג (כשינוי לשון).
16) ראה לקו"ת פ' ראה כג, ג.	23) דברי הימים"א ד, כג.
17) פ' ראה טו, י.	24) ראה גם ד"ה החודש תרל"ד; עטר"ת
18) ד"ה תקעו דש"פ נצבים תשח"י	(סה"מ תרל"ד ע' קי ואילך; עטר"ת ע' קצו ואילך).
19) והמאמרים שלאח"ז דשנה זו (תומ"מ חכ"ג ע' 281. חכ"ד ע' 5; ע' 38. ועוד).	25) כ"ה בכ"מ בשם הזהר — ראה תו"א שמות מט, ד. סז, ד. אוה"ת שמות ע' קה. ועוד.
20) ב"ר ספ"ג. במדב"ר פ"ג, ו. תניא רפ"ו. ובכ"מ.	26) תקו"ז בהקדמה (יו, ב). ונתבאר בסידור (עם דא"ח) קסה, ד ואילך. אוה"ת שם ע' קו.
21) ראה המשך תרס"ו ס"ע ג. ובכ"מ.	
22) ראה לקו"ת שמיני יח, א.	

והיינו, שחיותם היא מהרשימו, אלא שנמשך ע"י אור הקן, דמהתעבות האור נעשו הכלים²⁷, אבל עצם חיותם הוא מהרשימו). ורזא דשמי' הוא האור המתלבש בהכלים, שהוא בחי' שם הוי', כי נוסף על ענין שם הוי' כפי שהוא מצד הכלים, שהרי שם הוי' הוא אחד מז' השמות, ובשם זה הנה גם הכלי הוא שם הוי' כידוע²⁸, ישנו גם שם הוי' בכל ז' השמות, שזהו האור המתלבש בכל הכלים. וזהו"ע רזא דשמי', דהנה, כיון שאורות וכלים הם הפכיים, שהרי אור ענינו גילוי, וכלים ענינם מדידה והגבלה, העלם והסתור, ולכן, בהתלבשותם בהכלים מתעלמים האורות, שהרי הכלי מודד ומגביל ומעלים ומסתיר על האור, ואילו האור כפי שהוא מצד עצמו נתעלם בהכלי, שלכן נקרא האור בשם רז²⁹, מפני שמתכסה ומתעלם כו'. ועוד זאת, שכיון שהאור נמשך בעולמות שענינם הוא העלם והסתור, ומה שהעולמות יכולים לקבל הרי זה רק בחי' העלם, לכן הנה האור עצמו אי אפשר שיאיר בעולמות, כי אם ע"י התלבשותו בהכלים הרי הוא מאיר אח"כ גם בעולמות³⁰. אמנם, ענין לאתקנא רזא דשמי' (שע"י המצוות) הוא, שיאיר האור בהכלים בתוקף ובהתגלות כמו שהוא מצד עצמו, ויתירה מזה, שיאיר בגילוי גם בהעולמות, והיינו, דעם היות שרק באצילות איהו וחיוהי וגרמוהי חד אבל כבי"ע לאו איהו וחיוהי וגרמוהי חד³¹, הנה ענין לאתקנא רזא דשמי' הוא שגם כבי"ע יהי' איהו וחיוהי וגרמוהי חד כמו באצילות ממש.

אמנם ביאור זה אינו מספיק לבאר מעלת התומ"צ שהם למעלה מרוב כל. אך הענין הוא, שיש עוד פירוש בענין לאתקנא רזא דשמי', שז' השמות הם בהאורות המתלבשים בהכלים, דהיינו, לא רק חיות הכלים עצמם, אלא גם האור המתלבש בהם, ובחי' רזא דשמי', שם הוי', קאי על עצם האור שלמעלה מהתלבשות הכלים, שזהו ששם הוי' נקרא שם העצם, שהו"ע עצם האור שלמעלה מהתלבשות בכלים. והיינו, שלפי פירוש הא' נקרא שם הוי' שם העצם לפי שהאור הוא מעין המאור, שמגלה את העצם, ואינו דבר נוסף כלל על העצם. ועם היות שגם שאר השמות (שלפי פירוש הא' הם בחי' הכלים) הם אלקות ואינם דבר נוסף על העצם, מ"מ הרי הכלים הם בחי' גבול, ואע"פ שגם הגבול הוא מצד השלימות

הערכים-חב"ד ח"ב ע' תריג ואילך. ועוד.
 (30) בזכרון אחדים: והיינו, שמלבד העלם הכלים מצד עצמם, יש גם ההעלם שבשביל העולמות.

27) ראה עץ חיים שער מז (שער סדר אבי"ע). פ"א.
 28) ראה תו"א נח י, סע"ב. תו"ח שם סד, ב ואילך. אוה"ת שם.

(31) תקו"ז בהקדמה (ג, ב).

29) זח"ג כח, ב. תקו"ז תי"ט. וראה ספר

דא"ס, וכדאיתא בעבוה"ק³² שמצד שלימות הא"ס יש לו כח גם בגבול, מ"מ, הרי אין זה כמו העצמות, שהרי העצמות הוא בבחי' א"ס ובבחי' בל"ג, ואילו הכלים הם כח הגבול, ולכן שאר השמות אינם בבחי' שם העצם, ורק שם הוי', בחי' האור המתלבש בכלים, שהוא מעין המאור, בבחי' בל"ג, נקרא שם העצם. אמנם לפי הפירוש שרזא דשמי' הוא עצם האור שלמעלה מהתלבשות בכלים, הנה מה שנקרא שם העצם הרי זה לפי שהאור שמתלבש בכלים הוא רק התפשטות האור, ואילו עצם האור אינו שייך להתלבשות בכלים. וזהו גם מה שנקרא בשם רזא, לפי שהוא בחי' העלם, והיינו, שענין הגילוי הוא רק בהתפשטות האור, אבל עצם האור אינו בגילוי כלל. אך ענין התומ"צ הוא לאתקנא רזא דשמי', היינו, שגם עצם האור יהי' בגילוי.

אמנם באמת הנה גם ביאור זה אינו מספיק עדיין לבאר מעלת התומ"צ שהם למעלה מרוב כל, שהוא למעלה מכל הבחי' שבג"ע, לפי שגם בג"ע יש דוגמת זה, והוא המשכת בחי' העדן בגן שהוא דוגמת המשכת עצם האור. אך הענין הוא, שיש עוד פירוש בענין לאתקנא רזא דשמי', דקאי על שם הוי' דלעילא, ולמעלה יותר הוא בחי' אוא"ס שלפני הצמצום, שאור זה יש בו בחי' ההעלם והוא הנקרא רזא דשמי'. והיינו, דכשם שבפירוש הא' נת"ל שהאור הוא בהעלם לא רק לגבי המקבלים, דהיינו עולמות ב"ע, אלא גם באצילות אינו מתגלה בהכלים האור כמו שהוא מצד עצמו, הנה כמו"כ הוא גם בהאור שלפני הצמצום, שהוא בהעלם לא רק לגבי סדר ההשתלשלות לאחרי הצמצום, אלא גם לפני הצמצום גופא הנה עצם האור אי אפשר שיבוא בגילוי. וזהו"ע לאתקנא רזא דשמי', שגם העצם יהי' בגילוי. והיינו, שהתכלית היא שבחי' שמו יהי' מיוחד עם בחי' הוא, כמו לפני הצמצום שהי' הוא ושמו בלבד³³. דהנה ידוע בענין אתה קדוש ושמך קדוש³⁴, ששמך סתם הוא שם הוי', שבו נכלל גם שם הוי' דלעילא, עד לבחי' האור שלפני הצמצום, שהוא קדוש ומובדל לגמרי מסדר ההשתלשלות, אך מ"מ אינו דומה הקדושה דשמך להקדושה דאתה, שלכן מחלקים לב"פ קדוש, כי, אע"פ שגם שמך הוא קדוש ומובדל כו', מ"מ, להיותו אור וגילוי בלבד, הרי יש לו איזה שייכות כו', ולכן אינו דומה לקדושת העצמות. אך ע"י התומ"צ נעשה לאתקנא רזא דשמי', והו"ע גילוי העצמות.

(34) בתפלת העמידה.

(32) ח"א רפ"ח.
(33) פרקי דר"א פ"ג.

והנה כל זה נעשה ע"י עבודת האדם. והיינו, דכשם שענין לאתקנא רזא דשמי' כפי שהוא בענין הגילוי בבי"ע, נעשה ע"י עבודת האדם שעבודתו הוא בבי"ע, וכן גם כפי שהוא בענין תוקף וגילוי האור בהכלים דאצילות, שגם זה נעשה ע"י עבודת האדם, כי, בכדי שיהי' תוקף וגילוי האור הרי זה ע"י זיכוך הכלים, וכידוע שגם בכלים דאצילות שייך זיכוך, וכדאיתא בע"ח³⁵ שאור פנימי מצחצח חצי הכלי מבפנים ואור מקיף מצחצח הכלי מבחוץ, וע"י זיכוך הכלים מקבלים הם את האור כמו שהוא מצד עצמו למעלה מהתלבשות, והרי זיכוך הכלים נעשה ע"י עבודת האדם, דכאשר האדם עובד בעצמו לברר ולזכך ולצחצח את הכלים שלו, הנה עי"ז נעשה בירור זיכוך וצחצוח בהכלים בכל הבחי' שבהם, עד להכלים דאצילות ולמעלה יותר, הנה כמו"כ הוא גם ענין לאתקנא רזא דשמי' לפי הפירוש שקאי על המשכת העצמות, שגם זה נעשה ע"י עבודת האדם, והיינו לפי שעבודת נש"י מגעת בהעצמות, וכנ"ל בענין במי נמלך בנשמותיהם של צדיקים. והנה, בכדי להגיע (אָנרירן) בהעצמות הרי זה מצד מעלת הנשמות ומעלת התומ"צ, אמנם בכדי שיהי' בגילוי, שזהו"ע הדירה, הרי זה ע"י השמחה דוקא (כנ"ל ס"ב).

ד) והנה בכדי שיהי' שמחה של מצוה הרי זה ע"י ההתבוננות, וכמ"ש³⁶ אם הבנים שמחה, אם הבנים היא ספירת הבינה³⁷, ובעבודת האדם הו"ע ההתבוננות. וההתבוננות היא במעלת התומ"צ גופא. והענין בזה, דהנה כתיב³⁸ כי נשגב שמו לבדו הודו על ארץ ושמים, והיינו, שענין השם הוא הארה בלבד³⁹, וכמו שם האדם שאינו בערך לעצמותו, ועד"ז למעלה שהשם הוא הארה בלבד, וגם הארה זו גופא היא בבחי' נשגב, ומה שמאיר על ארץ ושמים הוא הודו של שמו בלבד, הארה דהארה. ובפרטיות יותר, הנה כללות ענין השם הוא בחי' המלכות, ובבחי' המלכות יש בכללות ב' מדריגות, כפי שהיא באצילות וכפי שהיא בבי"ע (כמשנת"ל⁴⁰), ולמעלה יותר היינו בחי' המלכות כפי שהיא לפני הצמצום וכפי שהיא אחרי הצמצום, ולמעלה יותר הו"ע ההתנשאות מצד עצמו וההתנשאות על העולמות. וב' בחי' אלו הוא בחי' שמו והודו, דבבחי'

35) סוף שער שני.
 36) תהלים קיג, ט.
 37) זח"א ריט, א. זח"ב פד, א. פה, ב.
 38) זח"א ריט, א. זח"ב פד, א. פה, ב.
 39) פרס שער כג (שער ערכי הכינויים) ערך אם הבנים. לקו"ת שמע"צ פח, ד. ובכ"מ.
 40) תהלים קמח, יג.
 39) ראה תו"א ר"פ תרומה. לקו"ת בהר מא, ג. בלק סז, ג.
 40) ד"ה בלילה ההוא פ"ב (לעיל ע' 91).

הודו כתיב הודו על ארץ ושמים, על דייקא, לפי שגם בחי' הודו היא בהתנשאות מעולמות, אמנם בחי' התנשאות זו יש לה איזה שייכות לעולמות, משא"כ בבחי' שמו כתיב כי נשגב שמו לבדו, שאין לזה שייכות לעולמות כלל. ומזה מובן, שכללות האור שבעולמות הוא רק הארה דהארה בלבד. וכמו"כ יובן גם ע"פ הידוע שכללות האור שמתלבש בעולמות הוא רק אור הקו בלבד, והרי המשכת הקו היא מבחי' מלכות דא"ס, וכיון שהמלכות היא הארה בלבד, הרי הקו הוא רק הארה דהארה, ובהקו גופא הנה מה שמתלבש בעולמות הוא רק הארת הקו בלבד, והיינו, שבאצילות הוא הארת הקו ובבריאה הוא רק הארה דהארה, וכמבואר באגה"ק⁴¹ ד"ה איהו וחיהי פרטי המדריגות שבוה. וע"י ההתבוננות בענין הודו על ארץ ושמים, הן בנוגע לארץ ושמים כפשוטם, והן בנוגע לארץ ושמים כפי שקאי על געה"ת וגעה"ע, ועד בחי' היותר עליונה שבגעה"ע, שבכולם הוא רק הארה דהארה בלבד, ואילו ע"י התומ"צ הוא המשכת העצמות כנ"ל, הנה ע"ז תוגדל התשוקה והשמחה בהעבודה דתומ"צ.

(ה) **אמנם** ענין אם הבנים צריך להיות באופן שתהי' גם התעוררות המדות, כידוע שבנים הם המדות, שהרי אפשר להיות שמבין ומשיג במוחו, ומ"מ לא תהי' לו חיות בקיום התומ"צ בפועל, כי אם בדרך מצות אנשים מלומדה⁴², ולכן צריך שתהי' ההתעוררות במדות שבלב דוקא, ולבא פליג לכל שייפין⁴³, שע"י המדות נעשה חיות בקיום התומ"צ בפועל. ובכדי שתהי' ההמשכה מן המוח אל הלב הנה על זה ישנו הענין דחודש של גאולה, יצי"מ ומ"ת. דהנה ידוע⁴⁴ שהענין דמצרים הוא מיצר הגרון שבין המוח והלב, שיש בו קנה וושט וורידין, והו"ע תאות האכילה תאות השתי' ותאות הדיבור מתוך חמימות (מיט אַ קאָך), הנה ע"ז נעשה מניעה שלא תהי' ההמשכה מן המוח אל הלב. אמנם ע"י התורה מתבטל המיצר, דבתורה כתיב⁴⁵ קול גדול ולא יסף, ותרגם ולא פסיק, והיינו, שבתורה אין הפסק כלל, לפי שאין בה שום העלמות כלל (צו תורה קלעפן זיך ניט די העלמות והסתרים פון עולם), וכמארז"ל⁴⁶ דברי תורה אין

(44) ראה ל"ת להאריז"ל פ' וישב. תו"א

וארא נח, ב. הוספות לויחי קב, ג.

(45) ואתחנן ה, יט.

(46) ברכות כב, א.

(41) סימן כ.

(42) ישע"י כט, יג.

(43) ראה זח"ג קסא, ב. תניא אגה"ק

סל"א. לקו"ת שה"ש כט, ב ואילך. לא, א

ואילך.

מקבלין טומאה. וזהו שהתורה נקראת אמת, דענין האמת הוא שהוא בשוה בתחלתו אמצעיתו וסופו⁴⁷. וטעם הדבר הוא לפי שהתורה היא למעלה מהשתלשלות, ולכן לא שייך בה מיצר והפסק, והיינו, דכשם שבאדם שייך ההעלם דמיצר הגרון רק כאשר ההשגה עצמה היא במיצר והגבלה, וכידוע שבפנימיות המוח לא שייך העלם מיצר הגרון, אלא פנימיות המוח מאיר בפנימיות הלב, כמו"כ גם בתורה ומצוות, שלהיותם למעלה מהשתלשלות, לכן אין בהם שום העלם כלל. ולכן הנה ע"י העבודה בתומ"צ שהם בחי' מרחב, ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים⁴⁸, רחבה מצותך מאד⁴⁹, אזי נתבטל העלם המיצר, ונעשית ההמשכה מן המוח אל הלב, ולבא פליג לכל שייפין, שיש לו שמחה בעבודתו, וע"י העבודה בשמחה נעשה הדירה בתחתונים, שהו"ע המשכת וגילוי העצמות.

(ו) **וזהו** משבחר הקב"ה בעולמו, שזהו כללות סדר ההשתלשלות, שהוא בהגבלה, שבזה שייך מיצר, ולכן נעשה מזה הענין דמצרים, שהוא שרש לכל הגליות⁵⁰. וכשבחר ביעקב ובניו קבע להם ראש חודש של גאולה, והיינו ע"י אור התומ"צ שלמעלה מהשתלשלות, שע"ז נעשה גילוי העצמות. וזהו מ"ש במדרש לכך קבע להם שמחה, כי גילוי העצמות הוא ע"י השמחה דוקא כנ"ל, שע"ז נעשית הגאולה ממצרים. וענין זה נקבע בחודש ניסן, חודש של גאולה, דבניסן נגאלו ובניסן עתידין להגאול⁵¹, ע"י משיח צדקנו בקרוב ממש.

49) תהלים קיט, צו. וראה אוה"ת לתהלים (יהל אור) עה"פ.

50) ראה ל"ת להאריז"ל פ' תצא. סה"מ תש"ט ע' 107.

51) ר"ה יא, א. שמו"ר שבהערה 2.

47) ראה תניא פי"ג. לקו"ת מסעי צג, ב. ובכ"מ. ולהעיר מירושלמי סנהדרין פ"א ה"א.

דב"ר פ"א, י. שהש"ר פ"א ט [א].

48) איוב יא, ט.